

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

VI. Concordiae liber ab Augusto Saxoniae Electore receptus, à Christiano eius filio Calvinismum amplexo, reprobatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

verum quia verendum erat ne tumultuantium & Magistrum sui honorem tam strenue vindicantium poena Vniuersitati (id enim genus scholas Germani Principes magni faciunt, tam ob emolumenta quae inde ad subditos redeunt, quam vt maiori in existimatione apud externos habeantur) non parum adferret detrimenti, verbis amicissimis hominem consolatus, tantae insolentiae rationes propediem exacturum se promisit, interim acquiescere iussit. Quum vero Smidelinus, ne eandem quam Vitebergae fortunam subirer, Lipsiam ipse proficisci non auderet; Augustus Elector tam Vitebergenses quam Lipsienses Theologos per litteras, vt *Formula huius Concordiae subscriberent*, grauius est cohortatus. Et plures quidem subscripserunt, non tamen sua sponte quam Principis auctoritate permoti. Nonnulli vero dubijs admodum verbis utebantur, nimirum: *Hanc formulam vt probe ita subscribo.*

IV. Porro Iacobus Andreæ de eorum qui, vt diximus, non tam sponte quam alijs rationibus persuasi subscripserant, fide & constantia dubitans, e Tubingensi Academia (quam ille non modo tunc temporis regebat, verum etiam ipsius Principis conscientiam pro suo lubitu moderabatur) Theologum euocauit, qui omnium per Saxoniam Ecclesiarum inspectionem ac curam haberet, & vt Formula illa ab omnibus Doctoribus & concionatoribus accurate per omnia obseruaretur, inuigilaret. Is vero fuit Polycarpus Leyserus, homo vulgaris, vt ipse quoniam nihil singulare erat, adeo vt ceteris Vitebergensis Academiae Theologis nulla re superior, multis vero esset inferior. Licet vero plerique ægerime ferrent, hominem nulla eximia eruditione aut rara aliqua dote eximium, sed multis, vt diximus, inferioribus sibi præpositum, ei nihilominus tamquam Superintendententem obedire, & Formulæ illi, quoad vixit Augustus, insistere coacti sunt. Defuncto vero Augusto Anno 1586. III. Id. Febr. Christianus vnicus ex octo fratribus superstes patri suo Henrico (a) tantarum opum & Electoralis dignitatis heres, alio impulsus spiritu, eiecit Polycarpo, Formulæ illi nuncium remisit; & ne ad vomitum, id est, ad Lutheranismum rediisse videretur, repudiata tam Lutheri quam Smidelini doctrina, Calvinismum aperte est professus. Quod quidem quum subditi tum confederati illius, inprimis e Saxonica familia Principes per-

molestie tulerunt. Ille nihilominus vterius progressus, Lutheranis in Academia Professoribus, ijs inprimis qui cum Smidelino sentiebant, Calvinianos substituit, à Ioanne Casimiro ad fine suo ex Heidelbergensi Academia sibi missos.

VII. Dum hæc ita fiunt, miseri subditi e Catholicis primo *Lutherani* sub Lutero; deinde sub Melanchthone, *Semilutherani Confessionista, vel Interimista*, ac nuper *Smideliniani* seu *Fabristæ*, & ad extremum Calvinistæ facti, sub tanta mutationum vicissitudine suspirantes & ad desperationem pæne redacti, exitum tandem aliquem expectabant. Quid sit? Biennio post e vita decedit Christianus Anno 1591. Dresdæ VIII. Kal. Octob. (b) relictis heredibus masculis, sed teneræ adhuc ætatis. Christiano; Ioan-Georgio; Augusto. Nouenni, Septenni & bimo. Vnde iterum, Religio Saxonum cepit fluctuare sub arbitrio Tutorum & Administratorum. Quis hic non dixerit, religionem Acatholicorum hanc illud singulare habere, vt cum domino & ipsa mutetur, quasi mutabilitatis homagium ei præstans? Subditi interim singulis annis nouas ac diuersas Fidei Confessiones aliosque libros eo pertinentes emere coacti, Smidelinum, Seneccerum, Brentium & Caluinum execrabantur. Post mortem Christiani, quippe A. 1591. vt dictum est defuncti, religionem iterum mutarunt. Dux enim Vinarieus Fridericus V Vilhelmus Christiani defuncti cognatus, e Saxonica familia alterius lineæ natu maximus, Electorum affectabat, eo quod a suo Ioanni Friderico, magno illi Lutheri Achilli, ereptus, & in Mauritium; porro in Augustum, cuius filius erat Christianus, translatus fuisset. Quocirca vt non dignitatem solum Electoralem, verum etiam regiones ad eam pertinentes, quæ a ipso, post prælium ad Albim, in quo captus fuit, Imperatoris sententia ad eam fuerant, recuperaret, copias contrahebat. Et magno quidem tum in metu ac periculo versabatur Germania, ne in eas miseras quas olim bello Smalcaldio senserat, rursus incideret; cuius quidem cineres etiam tum adhuc calebant. Nam & Principes diuersa partium studia sequebantur; vt res omnino ad maximas turbas & rerum mutationem spectare videretur.

H

tur.

a Reusnerus in opere *Geneal.* b Idem ibid. in *stirpe VVstikindea.*